

EMPIRE

Päiväys: 16.11.2012

Edellinen päiväys: 25.3.2008

1. AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT

- 1.1 Tuotetunniste**
1.1.1 Kauppanimi
 EMPIRE
- 1.1.2 Tunnuskoodi**
 550 -sarja
- 1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella**
1.2.1 Käyttötarkoitus
 Maalaustyö
 Tuotteen kuvaus: Tikstrooppinen (hyytelömäinen), mietohajuinen alkydimaali
- 1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot**
1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja
 Tikkurila Oyj
 Postiosoite PL 53
 Postinumero ja -toimipaikka 01301 VANTAA
 Puhelin 020 191 2000
- 1.3.4 Käyttöturvallisuustiedotteesta vastaa**
 Tikkurila Oyj, Tuoteturvapalvelu, e-mail: productsafety@tikkurila.com
- 1.4 Hätäpuhelinnumero**
1.4.1 Numero, nimi ja osoite
 Tikkurila Oyj, Ympäristö ja turvallisuus: 020 191 2000 (arkipäivinä klo 8-16);
 Myrkytystietokeskus: (09) 471 977 (24 t/vrk)

2. VAARAN YKSILÖINTI

- 2.1 Aineen tai seoksen luokitus**
67/548/EEC - 1999/45/EC
 -; R10
- 2.2 Merkinnät**
67/548/EEC - 1999/45/EC
R-lausekkeet
 R10 Syttyvää.
S-lausekkeet
 S2 Säilytettävä lasten ulottumattomissa.
 S23 Vältettävä liuotinhöyryn/ruiskutussumun hengittämistä.
 S46 Jos ainetta on nielty, hakeuduttava heti lääkärin hoitoon ja näytettävä tämä pakkaus tai etiketti.
 S51 Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta.
- Sisältää:**
 Teollisuusbenssiini, vetykäsitelty raskas
- Eräitä valmisteita koskevat erityisvaatimukset**
 Sisältää etyylimetyyliketoksiimia ja kobolttioktoaattia. Voi aiheuttaa allergisen reaktion.
- 2.3 Muut vaarat**
 Muita vaaroja ei ole tiedossa.

3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

- 3.2 Seokset**
Vaaraa aiheuttavat aineosat
CAS/ REACH	EINECS	Aineosan nimi	Pitoisuus	Luokitus

EMPIRE

Päiväys: 16.11.2012

Edellinen päiväys: 25.3.2008

64742-48-9	265-150-3	Teollisuusbenssiini, vetykäsitelty raskas (alifaattinen liuotinbenssiini)	25 - 50 %	Xn; R10-65-66
96-29-7	202-496-6	Etyylimetyyliketoksiimi	< 1 %	Xn; R21-40-41-43 Acute Tox. 4, H312 Eye Dam. 1, H318 Skin Sens. 1, H317 Carc. 2, H351
136-52-7	205-250-6	Kobolttioktoatti	< 0,2 %	Xn, N; R43-50/53-62

3.3 Muut tiedot

Teollisuusbenssiini, vetykäsitelty raskas sisältää bentseeniä vähemmän kuin 0,1 p-%. Katso ylläolevien R- ja H-lausekkeiden täydellinen teksti kohdasta 16.

4. ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus**

Mikäli ilmenee oireita tai kaikissa epäilyttävissä tapauksissa otettava yhteys lääkäriin.

4.1.2 Hengitys

Liian suurelle liuotepitoisuudelle altistunut henkilö siirretään raittiiseen ilmaan ja pidetään levossa ja lämpimänä. Jos hengitys on vaikeutunut, annetaan teko hengitystä tai happea ja viedään lääkärinhoitoon.

4.1.3 Iho

Tuotteen saastuttamat vaatteet riisutaan. Iho pestään vedellä ja saippualla tai sopivalla ihonpuhdistusaineella. Älä käytä liuottimia tai ohenteita.

4.1.4 Roiskeet silmiin

Poistetaan mahdolliset piilolinssit ja huuhdellaan silmiä välittömästi runsaalla puhtaalla vedellä vähintään 15 minuuttia silmäluomia auki pitäen. Tarvittaessa lääkärinhoitoon.

4.1.5 Nieleminen

Jos on vahingossa nieltä tuotetta, huuhdellaan suu vedellä (vain jos henkilö on tajuissaan) ja otetaan välittömästi yhteyttä lääkäriin. Pidetään henkilö levossa. Ei saa oksennuttaa.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Höyryjen hengittäminen voi aiheuttaa huimausta, päänsärkyä ja pahoinvointia. Sisältää etyylimetyyliketoksiimia ja kobolttioktoattia. Voi aiheuttaa allergisen reaktion.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Ei ole.

5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET**5.1 Sammutusaineet****5.1.1 Sopivat sammutusaineet**

Käytetään alkoholia kestäväää vaahtoa, hiilidioksidia, jauhetta tai vesisumua.

5.1.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä

Sammutukseen ei tule käyttää voimakasta vesisuihkua.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Palossa muodostuu tiheää, mustaa savua. Hajoamistuotteille altistuminen voi aiheuttaa vaaraa terveydelle. Sopiva hengityssuojain voi olla tarpeen.

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Jäähdytetään paloalueella olevia suljettuja astioita vedellä. Estetään sammutusvesien pääsy viemäriin tai vesistöihin.

6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

EMPIRE

Päiväys: 16.11.2012

Edellinen päiväys: 25.3.2008

- 6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa**
Tupakointi, kipinöivät työt, hitsaus tms. vahinkopaikan läheisyydessä keskeytettävä välittömästi. Vältettävä liuotehöyryjen hengittämistä ja huolehdittava alueen tuuletuksesta. Noudata kohdissa 7 ja 8 annettuja ohjeita henkilönsuojaimista.
- 6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet**
Tuotetta ei saa päästää viemäriin, vesistöön eikä maaperään.
- 6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet**
Vuotanut neste imeytetään hiekkaan tms. imevään materiaaliin. Jätteet kerätään ongelmajätteenä hävittämistä varten. Likaantunut alue pestään emäksisellä pesuliuksella, vältä liuottimien käyttöä.
- 6.4 Viittaukset muihin kohtiin**
Katso myös kohdasta 13 ohjeet jätteiden käsittelystä.

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

- 7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet**
Liuotehöyryt ovat ilmaa raskaampia ja voivat muodostaa ilman kanssa räjähtävän seoksen. Liian korkeiden liuotehöyrypitoisuuksien muodostumisen estämiseksi käyttöpaikalle järjestetään riittävä ilmanvaihto. Tupakointi, avotulen teko, kipinöivät työt ja hitsaus käyttöpaikan lähistöllä on kielletty. Suojataan lämmönlähteiltä. Ruiskumaalauslaitteiston, sekoitusastioiden ym. maadoituksesta maadoitusjohtimin tulee huolehtia staattisen sähkön muodostumisen estämiseksi. Käytettävä kipinöimättömiä työkaluja. Käsittely järjestetään siten, että ihokosketus tuotteeseen ja roiskeet silmiin voidaan välttää. Vältettävä höyryn, ruiskutussumun ja hiontapölyn hengittämistä. Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty tuotetta käsiteltäessä. **Itsesyttymisvaara!** Tuotteen kostuttamat rievut ja trasselit, tuotteen hiontapöly tai ruiskumaalauksessa syntynyt ohiruiskutusjäte voivat syttyä itsestään muutaman tunnin kuluttua. Tulipaloriskin välttämiseksi tällainen materiaali on kerättävä erilleen ja joko säilytettävä vedellä kostutettuna tai kuivattava ohueksi kerrokseksi levitettynä mieluiten ulkona avoimessa tilassa tai poltettava välittömästi. Kostunut materiaali on vietävä työpäivän päätyttyä työpaikalta pois ja säilytettävä ulkona.
- 7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet**
Varastoidaan kuivassa, hyvin tuulettuvassa viileässä paikassa, erossa lämmönlähteistä ja suorasta auringonvalosta. Eristettävä sytytyslähteistä. Tupakointi kielletty. Säilytetään erillään hapettavista aineista sekä vahvoista emäksistä ja hapoista. Pakkaus pidetään tiiviisti suljettuna.
- 7.3 Erityinen loppukäyttö**
Ei ole.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

- 8.1 Valvontaa koskevat muuttujat**
- 8.1.1 HTP-arvot**
Teollisuusbenssiini, vetykäsittely 500 mg/m³ (8 h)
raskas (alifaattinen
liuotinbenssiini)
- 8.1.2 Muut tiedot**
HTP = Haitalliseksi tunnetut pitoisuudet 2012
- 8.2 Altistumisen ehkäiseminen**
- 8.2.1 Tekniset torjuntatoimenpiteet**
Huolehdittava työpisteen riittävästä tuuletuksesta. Jos yleisilmanvaihto ei ole riittävä, on järjestettävä tehokas kohdepoisto tai, jos mahdollista, suoritettava työ ruiskumaalauskaapissa tai vastaavassa tarkoitukseen suunnitellussa tilassa. Mikäli tämä ei riitä pitämään epäpuhtauksien pitoisuuksia riittävän alhaisina, on käytettävä sopivaa hengityksensuojainta.
- 8.2.2 Henkilökohtaiset suojatoimenpiteet**
- 8.2.2.1 Hengityksensuojaus**

EMPIRE

Päiväys: 16.11.2012

Edellinen päiväys: 25.3.2008

Jos ilmanvaihto käyttöpaikalla on riittämätön, on käytettävä puoli- tai kokonaamaria varustettuna A-typin kaasunsuodattimella (ruskea), hionnassa P2 -tyypin hiukkassuodattimella. Ruiskumaalauksessa käytettävä yhdistelmäsuodatinta A/P3. Yhtäjaksoisessa pitkäaikaisessa työssä suositellaan käytettäväksi moottorikäyttöistä puhallinsuojainta tai eristävää suojainta (raitisilma- tai paineilmahuppua tms.).

8.2.2.2 Käsiensuojaus

Käytettävä suojakäsineitä.

Suojavoiteet voivat auttaa suojaamaan kemikaalille alttiina olevia ihoalueita, mutta niitä ei saa käyttää, jos kemikaalia on jo joutunut iholle.

Suojakäsineet tulee vaihtaa säännöllisesti sekä aina kun ne ovat vahingoittuneet. Noudata käsinevalmistajan antamia ohjeita käsineiden käytöstä, säilyttämisestä, huollosta ja vaihtamisesta. Sopiva suojakäsine materiaali on esim:

nitriilikumi (läpäisy aika > 480 min.),

monikerroslaminaatti (läpäisy aika > 480 min.)

8.2.2.3 Silmien tai kasvojen suojaus

Käytetään silmien- tai kasvonsuojainta.

8.2.2.4 Ihonsuojaus

Käytettävä tarkoitukseen sopivaa suojavaatetusta.

Tarvittaessa käytetään antistaattista suojavaatetusta, joka on valmistettu luonnonkuidusta tai lämpöä kestävästä tekokuidusta.

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET**9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot****9.1.1 Olomuoto**

Värillinen, viskoosi neste

9.1.6 Kiehumispiste ja kiehumisalue 145 - 200 °C *)

9.1.7 Leimahduspiste 36 °C *)

9.1.10 Räjähdysominaisuudet

9.1.10.1 Alempi räjähdysraja 1,4 til-% *)

9.1.10.2 Ylempi räjähdysraja 7,6 til-% *)

9.1.11 Höyrynpaine 1 kPa (38 °C) *)

9.1.13 Suhteellinen tiheys 1,0 - 1,3

9.1.14 Liukoisuus (liukoisuudet)

9.1.14.1 Vesiliukoisuus Ei liukene

9.1.16 Itsesyttymislämpötila 250 °C *)

9.1.18 Viskositeetti valumisaika yli 30 s / ISO 3 mm kupilla

9.2 Muut tiedot

Suhteellinen haihtuvuus (BuAc=1) : 0,11 *)

*) = Teollisuusbensiini, vetykäsitelty raskas (alifaattinen liuotinbensiini)

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS**10.1 Reaktiivisuus**

Katso kohta 10.5.

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Stabiili suositelluissa säilytys- ja käsittelyolosuhteissa (katso kohta 7).

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Katso kohta 10.5.

10.4 Vältettävät olosuhteet

Liuotehöyryt voivat suljetussa tai huonosti tuulettuvassa tilassa muodostaa ilman kanssa räjähtävän seoksen. Korkeissa lämpötiloissa saattaa vapautua haitallisia hajoaamistuotteita.

EMPIRE

Päiväys: 16.11.2012

Edellinen päiväys: 25.3.2008

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

Säilytetään erillään hapettavista aineista sekä vahvoista emäksistä ja hapoista.

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

Palaessa ja korkeassa lämpötilassa saattaa vapautua haitallisia hajoamistuotteita, kuten hiilimonoksidia, hiilidioksidia, savua, typen oksideja jne.

11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT**11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista**

Tuotteelle ei ole tehty toksikologisia testejä.
Tuotetta ei ole luokiteltu terveydelle vaaralliseksi.

11.1.3 Herkistyminen

Sisältää etyylimetyyliketoksiimia ja kobolttioktoaatia. Voi aiheuttaa allergisen reaktion jo herkistyneille ihmisille.

11.1.8 Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot

Hengitysaltistus: Pitkäaikainen altistuminen tuotteesta haihtuville liuotehöyryille tai ruiskutussumulle suurina pitoisuuksina voi aiheuttaa hengityselimien ja limakalvojen ärsytystä sekä vaikuttaa haitallisesti munuaisiin, maksaan ja keskushermostoon. Oireita tästä voivat olla päänsärky, huimaus, väsymys, lihaskivertäisyys, uneliaisuus ja ääritapauksissa tajunnan menetys.

Ihokosketus: Toistuva ja pitkäaikainen ihokosketus poistaa ihoa suojaavan rasvakerroksen ja aiheuttaa ärsytysihottumaa ja imeytymistä ihon läpi. Roiskeet voivat aiheuttaa silmien ärsytystä ja ohimeneviä vaurioita.

Nieleminen: Nieleminen voi aiheuttaa pahoinvointia, ripulia ja oksentelua.

12. TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE**12.1 Myrkyllisyys****12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille**

Ei merkityksellistä tietoa.

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus**12.2.1 Biologinen hajoavuus**

Ei merkityksellistä tietoa.

12.3 Biokertyvyys

Ei merkityksellistä tietoa.

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Ei tiedossa.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Ei tiedossa.

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Tuotetta ei ole luokiteltu ympäristölle vaaralliseksi.

Tuotteelle ei ole tehty ekotoksikologisia testejä. Maalituotteita tulee aina käsitellä huolellisesti, eikä niitä saa päästää maaperään, viemäriin tai vesistöön.

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT**13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät**

EMPIRE

Päiväys: 16.11.2012

Edellinen päiväys: 25.3.2008

Hävittävä tuote:

Jätteet kerätään ja hävitetään voimassa olevan ympäristölainsäädännön, -lupien ja paikallisten jätehuoltomääräysten mukaisesti. Nestemäinen jäte tulee toimittaa ongelmajätteiden keräilypisteeseen tai muualla vastaavaan paikkaan ongelmajätteenä käsiteltäväksi. Nestemäisen jätteen EWC jättekoodi esim. 08 01 11 (maali- ja lakkajätteet, jotka sisältävät orgaanisia liuottimia tai muita vaarallisia aineita). Liuotinvapaa, kovettunut maali- ja maalausjäte voidaan yleensä toimittaa kaatopaikalle.

Itsesyttymisvaara! Tuotteen kostuttamat rievut ja trasselit, tuotteen hiontapöly tai ruiskumaalauksessa syntynyt ohiruisutusjäte voivat syttyä itsestään. Tällainen jäte on kerättävä erilleen ja säilytettävä vedellä kostutettuna ennen hävitystä, kuivattava mieluiten ulkona avoimessa tilassa tai poltettava välittömästi.

Pakkausjäte:

Tyhjät, kuivat myyntipakkaukset voidaan toimittaa järjestettyyn pakkausten kierrätykseen tai tällaisen mahdollisuuden puuttuessa yleiselle kaatopaikalle.

14. KULJETUSTIEDOT

14.1	YK-numero	1263
14.2	Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi	maali paint
14.3	Kuljetuksen vaaraluokka	3
14.4	Pakkausryhmä	III
14.5	Ympäristövaarat	Tuotetta ei ole luokiteltu ympäristölle vaaralliseksi kuljetussäännösten mukaan.
14.6	Erityiset varotoimet käyttäjälle	Ei tiedossa.
14.7	Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti	Ei tiedossa.
14.8	Muita tietoja	EmS: F-E,S-E
	Maakuljetukset:	Alle 450 litran astiat on vapautettu VAK/ADR-säännöksistä korkean viskositeetin takia.
	Merikuljetukset:	Alle 30 litran astioissa kuljetus IMDG-säännösten kappaleen 2.3.2.5 mukainen.

15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

15.1	Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö	Ei tiedossa.
15.2	Kemikaaliturvallisuusarviointi	Ei ole tehty.

16. MUUT TIEDOT

16.5	Kohdissa 2 ja 3 mainittujen R-lausekkeiden ja/tai vaaralausekkeiden (H-lausekkeiden) koko teksti	
	R10	Syttävää.
	R21	Terveydelle haitallista joutuessaan iholle.
	R40	Epäillään aiheuttavan syöpäsairauden vaaraa.
	R41	Vakavan silmävaurion vaara.
	R43	Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.
	R50/53	Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
	R62	Voi mahdollisesti heikentää hedelmällisyyttä.
	R65	Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.
	R66	Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.

EMPIRE

Päiväys: 16.11.2012

Edellinen päiväys: 25.3.2008

H312	Haitallista joutuessaan iholle.
H317	Voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion.
H318	Vaurioittaa vakavasti silmiä.
H351	Epäillään aiheuttavan syöpää.

16.8 Lisätiedot

Tämä käyttöturvallisuustiedote on laadittu asetuksen (EY) N:o 1907/2006 (REACH) liitteen II (EU) N:o 453/2010 mukaisesti.

Tiedot perustuvat tämänhetkiseen tietämykseen ja voimassaoleviin kansallisiin ja EU-säädöksiin.

Käyttöturvallisuustiedote antaa ohjeita tuotteen turvalliseen käyttöön ja käsittelyyn. Sen tietoja ei tule käsittää takuiksi tuotteen teknisistä ominaisuuksista.

Lisätietoja:

Tikkurila Oyj, Tuoteturvapalvelu

Puh. 020 191 2000

E-mail: productsafety@tikkurila.com

Allekirjoitus

a/akk